

2 Pida Pida köp hain nîbö u kalî kîñ rîka

¹ Yad Saimon Pida, Jisas Krais manö ud arep bî ap. Yad wög gep bî nîpe ap mîdpin.

God hon Jisas Krais hanîp ud kamîŋ yua u, nîpe Bî aij unbö ke. Jisas Krais hanîp mög nîŋöm gasî aij ñö, hon nîp nîŋ udpun. Kale nîbi bî gau, Jisas Krais kalöp gasî aij ñö, kale u rö nöp nîp nîŋ udpim gau, kalöp köp anîbi kalî kîñ rîkabin.

² Kale God abe, Bî Kub hon Jisas abe, kalîp gasî nîŋ mîdpe, kale apil mîhau kalöp mög nîŋmil, ud aij gîmil, abad mîdlö, kale pör pör agamîj mîd aij gîmim.

God hanîp uda a gun, nîp cîg aij gun

³ Hon nîbi bî Jisas Krais lau adö mîdpun gau, nan si nan naij arö gun, nîpe hagöp rö nöp gî mîdaiun rö lõp. Hon Jisas Krais nîp nîŋ udpun u me, Krais nîpe u rö nöp God mîdöm, klö nîpe nöp hanîp ñö, hon God Manö hagöp rö nöp gî mîdaiun rö lõp. Nîpe Bî aij unbö ke, Bî mailö aij yabîl halö pen nîpe hanîp gasî nîŋöm, nîbi bî yad ke mîdaiöl, a göm, hanîp hag la.

⁴ Anîb u, Jisas Krais nan aij yabîl anîb gau hanîp ñöb. Nan aij aij ñöb u udun, gasî naij mînön naböŋ îl i nîŋöm lug paköl rö lõp gau arö gun, God nîpe ke mîdöp rö mîdaiun rö lõp.

⁵ Anîbu, Krais kalöp gasî aij ñö, nîp nîŋ udpim. Pen kale Jisas Krais nîŋ udöl gî mîdmim, kale klö

gimim, nibi bi gau kalip gi aij gimim. Pen kale nibi bi gau kalip gi aij nöp göl gi midmim, kale klö gimim, Jisas Krais nipe Bi aigale Bi rö midöp manö yuö yabił u niŋ aij gimim.

⁶ Pen kale Jisas Krais nipe Bi aigale Bi rö midöp manö yuö yabił u niŋ aij nöp göl gi midmim, kale klö gimim, hañ roman kale gasi göp rö gagmim. Pen kale hañ roman kale gasi göp rö gagmim, kale klö gimim, Jisas Krais nip niŋ ud pidöŋ gimim, ciŋ aij gi midmim, nipe hagöp hagöp rö nöp göl gi midaimim. *

⁷ Pen Jisas Krais nip nöp gasi niŋmim ciŋ aij gimim, nipe hagöp hagöp rö nöp göl gi midmim, kale klö gimim, añ mam gau pen pen ud aij gipal rö, kale Krais nibi bi añ mam kale gau pen pen ud aij gimim. Pen kale Krais nibi bi añ mam kale gau pen pen ud aij göl gi midmim, kale klö gimim, Krais nibi bi añ mam kale gau pen pen midmagö limim.

⁸ Pen yad aui manö nihön nihön kalı kliñ rikajın u, kale nan anıbu nöp gasi niŋ aij gimim, klö gimim gi mideinabim u, kale Bi Kub hon Jisas Krais nipe Bi aigale Bi rö midöp, a gi gasi niŋmim, wög nip gi aij gipe, nip nan magö aij rimnap pilnab.

⁹ Pen yad aui manö nihön nihön kalı kliñ rikajın u, kale rimnap nan anıbu niŋagnabim u, kale nibi bi amgö we rö. Nan si nan naij gipim u, God nipe gac anıbu lik gi yua u hauł gipim.

¹⁰ Anıb u, añ mam yad gau. God gasi nipe ke niŋöm, yıp hain göm nibi bi yad midaiöl, a göm,

* 1:6: Gal 5:22-23

kalöp udöp u, klö g+mim n+p hain g+mim, n+bi b+ n+pe m+daimim. An+g g+mim me, Krais manö aij n+pe u pör nöp n+η ud p+idöη g+mim, g+ dammim, arö gagnabim.

¹¹ Pen B+ Kub hon Jisas Krais han+p ud as+ik yuöp u apöm, kalöp hag w+hai udöl g+, n+bi b+ n+pe pör pör abad m+deinab ram raul m+gan an+bu da löm abad m+deinab.

God manö hagep b+ gau, Ana U+ kal+p gas+ ñö n+ηöl g+ God manö hagla

¹²⁻¹⁵ Kale manö hagaj+n an+bu n+ηmim, hadö ud aij g+pim, pen yad pör nöp kalöp manö an+bu hagöl g+ nöp m+deinabin. B+ Kub hon Jisas Krais y+p, umnabön, a göm, ñ+n hag la u söl auöp u me, hañ roman halö m+dpin ñ+n i, yad klö gem, kalöp manö an+bu hagöl g+ nöp m+deinabin u aij. An+g g+nabin u, kale hau+ gagnabim; yad umnabin pen kale manö an+bu n+ηöl g+ m+deinabim. *

¹⁶ Kalöp nöd hagem, B+ Kub hon Jisas Krais ke yab+ löm klö halö aua, a g+no u, aiud k+ñ aij udpal rö hagagno. Nöd B+ Kub an+bu ke yab+ klö halö lö, amgö hon ke n+ηun, hainö kalöp hagno. *

¹⁷⁻¹⁸ Ñ+n an+bu, hon Jisas Krais aip am dum u+ au m+daino n+ηöl g+, Bapi God mailö aij yöl n+pe u apöm, Jisas Krais hib n+pe dap ranöm haga, “B+ i Ñ+ m+dmagö aij yad; n+p n+ηnö y+p aij yab+ göp,” a ga. God n+pe an+g hagö, hon ke manö n+pe u apdi n+ηno. *

¹⁹ Hon ke God manö apdi n+ηno u me, hon n+ηbun, b+ God manö hagep gau kale manö hagla

* **1:12-15:** 2Ko 5:1; Jon 21:18-19 * **1:16:** Mad 17:1-5 * **1:17-18:** Mad 17:5

u, God manö nipe nöp hagla; manö böŋ nöp udep u nöp hagla. Manö hagla anibu, hapö mıtan sibön yaŋ lauöm lölö, hanıp mailö yamöb rö u göp. Mailö anibu, ñi löl gi damöm, ram mınöŋ rıknıg gö nıŋöl gi, gapı paglın hañ aunab mıdmagö aŋ kale daŋ nıŋnabım. Hañ aunab u, ram böŋ nöp rıköp u rö gınab.

²⁰ Manö hagabin i nıŋ aij gımım: God manö hagep bı gau God Manö nipe kalı kılın rıköm hagla u, gası kale ke nöp nıŋöm, manö ıt u hagöl rö lagöp.

²¹ Nıhön gınıg: God manö hagep bı gau, God manö u hagnıg, ke nıŋla rö hagagla; Ana Uı nipe kalıp gası ñö nıŋöl gi, God manö hagla. *

2

Bı God Manö hagabun, a göm, manö pıral hag ñıbal gau

¹ Hadame nöp bı rımnab, God manö hagabun, a göm, nıbi bı Isrel kalıp manö pıral hag ñımıdal. Gıla anibu rö, nıbi bı rımnab aŋ kale u mıdöm, u rö nöp manö pıral haglö, nıbi bı rımnab manö pıral kale u nıŋnabım rö löp. Bı Kub kalıp rau adog uda u nıpe Bı Kub wasö göm, hag junaböl. Pen kale manö pıral hagöm anıg gınaböl u, God gö, adıŋ pen ilön kub yabıl udnaböl. *

² Kale gi naij yabıl gıpal. Krais nıbi bı nıpe mıdpal nıbi bı iru nöp manö pıral kale u udöm, u rö nöp gınaböl. Anıg gınaböl rö, nıbi bı gau nıŋöm, adan kamıŋ arep u rau acıp acıp gınaböl.

* 1:21: 2Di 3:16; 1Pi 1:11-12 * 2:1: Mad 24:11; Jud 4

³ Mani nan gau udun, a göm, kalöp manö piral yabił hagnaböl. Anig gınaböl u pen God nıpe hadame nöp nıñ nöp mıdmıdöp. Nıpe kalıp manö kub hagöm al pak lınig gab.

⁴ God ejol nan si nan naij gıla gau kalıp ulöm mıgan naij yañ yuö, nagi klö sıbön auöp au mıdöm, God manö kub hagnab ñın u abad mıdpal. *

⁵ Pen hadame dagol gau nıbi bı nıp arö gıla gau, God kalıp mög nıñaga. Nıpe gö, möñ kub alöm ñig ul ap ranö, nıbi bı gı naij gıla gau magöñhalö ñig ñıñöm um hakla. Pen bı ne Noa nıbi bı gau kalıp, God hagöp rö nöp gımim, a gımıdöp. Anıb u, God nıpe Noa abe, nıbi bı nıpe unbö mudun jıñ abe, kalıp nöp abad mıdöm ud kamıñ yua. *

⁶ Pen nıbi bı God Manö hagöp rö gagnaböl gau, kalıp gınabin u nıbi bı gau magöñhalö nıñ aij gılañ, a göm, mab mıtıañ u kumi kabö adö lañ nıbö yuö, apöm Sodom Gomara nıbi bı kalıp böñ nöp in habık ara. *

⁷ Lod nıpe, nıbi si bı si göm, nan naij yabił gımıdal u nıñöm, gası kub nıñmıdöp u, God nıp ud kamıñ yua. *

⁸ Lod bı aij, añ kale gau mıdöm, ñın añı añı pör pör God lo manö nıpe u rıb juöm, nan si nan naij gımıdal gau amgö nıñöm, manö naij hagmıdal gau apdı nıñöm, ıru yabił ga.

⁹ Nıpe nöd anig ga rö, hon nıñbun, marö nıñhön nıñhön aunab, Bı Kub nıpe nıbi bı God Manö hagöp rö gıpal gau kalıp abad mıdöm, ud kamıñ

* 2:4: Jud 6 * 2:5: Jen 6:1-7:24; 2Pi 3:6 * 2:6: Jen 19:24; Jud

7 * 2:7: Jen 19:1-16

yunim rö löp. Pen nibi bi God Manö hagöp rö gagpal gau nagi rö lö, marö udöl gi, manö kub hagep ñin u abad mideinaböl.

¹⁰ Pen nibi si bi si gimidal gau, manö kub ke yabit udnaböl. Nibi bi kub kalip abad midpal gau, manö kale ninagöm, gasi kale ke auöp rö gipal nibi bi gau abe, manö kub ke yabit udnaböl.

God Manö hagabun, a göm, manö piral hagpal bi anib gau, pinin göm ana udagöm, bi mailö aij ke halö kumi kabö adö lan au midpal gau kalip halöwätö hag jubal. *

¹¹ Ejol gau anibu rö gagpal. Ejol kale bi klö yabit midpal u pen kale Bi Kub amgö ilö nipe au bi anib gau kalip hag juagpal. *

¹² Pen bi God Manö hagabun, a göm, manö piral hagpal bi anib gau, wal wayön gau gasi midagöp halöwätö gipal rö u gipal. Kale gasi midagöp pen kale manö naj yabit hagpal. Gipal anibu, wal wayön hel libal udöp u rö, kalip ginab. Umnaböl me. *

¹³ Kale nibi bi gau ilön ñibal u pen kale ke ilön udnaböl. Kale gi naj göl gi, sidö an nan kub ñinöl gi, ñig klö ñinöl gi, halöwätö gi damöm, nable udagpal. Nibi bi anib gau kale apöm, kalöp aip magum göm nan ñinbal u, kale midmagö uraknab rö halöwätö gi damöm, nan gac göp ap rö aka wös hapeb ap rö libal.

¹⁴ Kale pör pör nöp nibi si udun, bi si udun, a göm, amgö li nöp ajpal. Nibi bi Krais nip cig aij gagpal gau kalip neb neb gi dap kid kale u amöm, nan si nan naj gipal. Nan gau nan hon

* 2:10: Jud 7-8,16 * 2:11: Jud 9 * 2:12: Jud 10

nöp m+deian, a göm, gasi u nöp niñbal. God nipe gi naij yabiñ gipal gau niñjom, kalip pen ilön kub yabiñ ñiñig gab.

¹⁵ Kale adan kabö göl adö u arö göm, nan si nan naij gun, a göm, gasi u nöp niñbal. Bi Beo ñi nipe Belam ga rö nöp gipal. Belam mani nan gau udnam, a göm, gi naij ga. *

¹⁶ Kaj donki gau manö hagagpal u pen donki nipe u, bi hagpal rö Belam nip hag gö, piral hagnig geia anibu arö ga. Anib u, Belam gi naij ga anibu, God Belam nip hag ga. *

¹⁷ Pen mañ rimnap, ñig m+lnig amun niñbun, ñig ilam juöp gau m+lep göp. Mañ rimnap möñ alnig gö, yigön kub apöm ligö, alagöp. Anib u rö me, bi manö pir alep bi gau, God Manö hag ñabun, a gipal. Anig gipal u, God kalip sibön kub auöp an gau hag yunab. *

¹⁸ Bi anib gau, hib kale ke dap ranöm hagpal, “Hanip hain gimim, m+dmagö uraknab rö hañwalo gimim,” a gipal. Nibi bi rimnap nöd bi niñeb kale gau aip ajöm, gi naij göm hañwalo geila, pen hainö gasi aij niñjom nagi adö anibu arö göm, söl m+id aij giñig gaböl. Pen bi naij anib gau amöm, nibi bi uri söl m+id aij giñig gaböl gau gasi naij ñilö, kale adan aij u arö göm, ado göm, kauyan nan si nan naij u gipal.

¹⁹ Bi naij anib gau hagpal, “Kale m+dmagö uraknab rö hañwalo ginabim,” a gipal u pen bi naij gau kale ke nan si nan naij gep magö u nagi wög gep nibi bi rö midpal. Bi rimnap apöm, bi

* 2:15: Nab 22:7; Jud 11; Rep 2:14

* 2:16: Nab 22:28-35

* 2:17: Jud 12-13

rɪmnap aip pen pen göm, nagɪ lɪnaböl u, kale nagɪ wög gep bɪ kale mɪdpal. Nan si nan naij gep magö u, nɪbi bɪ rɪmnap aip pen pen göm nagɪ lɪnab u, kale nan si nan naij anɪb gau nagɪ wög gep nɪbi bɪ rö mɪdpal. Nagɪ wög anɪbu gɪ damöm, yɪharɪŋ mɪdaiöl rö lagöp.

²⁰ Nöd Bɪ Kub hon Jisas Kraiss hanɪp ud kamɪŋ yuöp u nɪp nɪŋ udöm, nɪbi bɪ aip ajöm nan naij mɪnörj naböŋ iɪ i gasɪ nɪŋöm halöwaɫö gɪmɪdal gau arö göm, mɪd aij gɪla. Pen hainö u, kale ado gɪ amöm, nan si nan naij nöd gɪmɪdal adan anɪbu kauyaŋ arnaböl u, nöd naij mɪdmɪdal rö wasö, uri naij yabɪɪ mɪdeinaböl. *

²¹ Kamɪŋ mɪdep nagɪ u nɪŋagblap u, aij rö gɪböp. Pen God kalɪp haga manö aij u nɪŋöm, hainö arö gɪnaböl u, gɪ naij yabɪɪ gɪnaböl. *

²² Bɪ God Manö arö gɪpal gau, kale manö mɪhöp hadame nöp hagmɪdal u rö gɪpal. Manö mɪhöp anɪbu ap hagla, “Kain gau ɫɪhaköm ado gɪ apöm, nan ɫɪhak lɪbal u kauyaŋ nɪŋnaböl,” a gɪla. Manö ap pen hagla, “Kaj gau nɪg paköm, adɪŋ waɫeb karkol gɪnaböl,” a gɪla. *

3

Jisas hainö ado gɪ aunab, a gɪmim, gasɪ halö mɪdaimim

¹ Nɪbi bɪ mɪdmagö yad gau. Kalöp köp ap nöd kalɪ kliŋ rɪk yunö. Mɪŋi köp hain nɪbö kalöp kalɪ kliŋ rɪkabin. Köp mɪhöp pen iɪ aŋi nöp. Yad kalöp köp mɪhöp kalɪ kliŋ rɪknö, kale manö nöd nɪŋbe

* **2:20:** Mad 12:45 * **2:21:** Luk 12:47-48 * **2:22:** Pro 26:11

u nɪŋ aij ɡɪmim, ɡasɪ nɪŋöl ɡɪ nöp mɪdeinabim, a ɡem, kalöp köp mɪhöp kalɪ kliŋ rɪkpin.

² God nɪpe ke bɪ manö hagep uɫ nɪpe ɡau hag lö, kale hadame nöp manö nɪpe hagla. Ud Kamɪŋ Yuep Bɪ hon, Bɪ Kub hon u, nɪpe ke bɪ manö ud arep nɪpe hag lö, manö klö hagöm anɪɡ ɡɪmim, a ɡa, manö u hag ñɪmɪdun. Manö anɪbu nöp, kale hadame hagla abe, hon uri hagabun abe, nɪŋ mɪdaimim, a ɡem, kalöp köp anɪbi kalɪ kliŋ rɪkabin. *

³ Pen nan kub hagabin i nɪŋim. Ñɪn hain mɪdpun i rö, nɪbi bɪ ɡasɪ naij kale ke nɪŋbal rö ɡɪpal ɡau, rɪmnap apöm Jisas Kraiss manö aij nɪpe u hag juöm hagnaböl, *

⁴ “Bɪ aunabin, a göm, manö hag la u, aunab mɪɡan ɡai nɪböŋ Nɪbi bɪ nöd nɪbö ɡau mɪdlö nɪŋöl ɡɪ, aunabin a ɡa u pen kale umhakla u auagöp. Nan magöŋhalö hadame dagol ɡɪ la ñɪn u mɪdeia rö nöp mɪdöp,” a ɡɪnaböl. *

⁵ Bɪ anɪb ɡau, God hadame dagol ɡau manö nöp hagö, kumi kabö adö laŋ löm, ñɪɡ u ɡɪgabö göm, mɪnön naböŋ u aŋ yaŋ löm ɡa. God ɡa anɪbu, kale nɪŋ aij ɡɪpal u pen kale nɪnebir arö ɡɪpal. *

⁶ Hainö, God manö nöp hagö, ñɪɡ anɪb ɡau apöm, mɪnön naböŋ nan ɡau nöd mɪdmɪdöp u yuö yuö gö, böŋ nöp naij ɡa. *

⁷ God manö anɪbu nöp hagö, kumi kabö adö laŋ abe mɪnön naböŋ ɪɫ i abe uri mɪd aij göp u pen nɪbi bɪ God Manö hagöp rö ɡaɡpal ɡau kalɪp manö

* 3:2: Jud 17 * 3:3: 1Di 4:1; Jud 18 * 3:4: Mad 24:48 * 3:5: Jen 1:6-9 * 3:6: Jen 7:11; 2Pi 2:5

kub hagöm ilön kub ñinab ñin u, kumi kabö laŋ abe mñnön naböŋ iŋ i abe mab lauö böŋ nöp innab.

⁸ Pen nibi bi midmagö yad gau. Manö ap hauŋ gımim rö löp. Hon ñin añi ap niŋbun u pen Bi Kub niŋö mi iru yabiŋ rö löp. Hon mi iru yabiŋ nöp wö ral niŋbun u pen Bi Kub niŋö ñin añi ap nöp rö löp. *

⁹ Anib u, Bi Kub nipe, aunabin, a göm, yiŋid auagöp u, nibi bi rimnap manö nöp hagöm arö gıpal rö gagöp; nibi bi nan si nan naij göm, mab ke yaŋ arniŋ gaböl gau, rimnap ur gagöl, kale magöŋhalö yiŋ lau adö aulö kalip udnam, a göm, abad midöp. *

¹⁰ Pen Bi Kub aunab u, bi nan si udep gau kalip niŋ midlö auagpal rö u aunab. Ñin anibu, gu mılöbö hagö niŋöl gi, kumi kabö mu adö laŋ ke ke arnab. Gapi nan niŋhön niŋhön kumi kabö adö laŋ midöp gau inöm, mñnön naböŋ iŋ i nan niŋhön niŋhön midöp gau magöŋhalö innab. *

¹¹ Hainö nan gau magöŋhalö aniŋ göl innab a gımim, kale uri gi aiŋ gınabim aka haŋowaŋö gınabim? Ñin kub auniŋ gab anibu gasi niŋmim, God Manö hagöp rö nöp gımim nibi bi uŋ nipe midaimim.

¹² Pen God ñin kub nipe u yiŋid auniŋ a gımim, manö aiŋ nipe u nibi bi gau kalip hag ñöl gi midmim. Ñin anibu, rakin, gapi, nan kumi kabö adö laŋ gau, in niŋ bad linab u pen

¹³ God kumi kabö adö laŋ abe, mñnön naböŋ iŋ i abe, hain nibö gınabin, a göm, manö hag la u

* **3:8:** Sam 90:4 * **3:9:** Hab 2:3; 1Di 2:4 * **3:10:** Luk 12:39; 1De 5:2; Mad 24:29,35

abad mɨdpun. Ram hain nɨbö anɨbu, nɨbi bɨ God aip mɨdöm nɨpe hagöp rö nöp gɨlö arnab. *

¹⁴ Anɨb u, nɨbi bɨ mɨdmagö yad gau. Nɨpe aunab, a gɨmim, abad mɨdpim ñɨn i, gasɨ klö nɨɨmim, God amgö ilö nɨpe nɨbi bɨ asɨɨ mɨdagöp, nɨbi bɨ manö mɨdagöp rö mɨdun, nɨp aip jɨm ñöl mɨdaiun, a gɨmim, gɨpe arö me, nɨpe apöm kalöp nɨɨö, aij yabɨl gɨnɨm.

¹⁵ Pen nɨpe yɨɨɨd auagöp u, kale gasɨ nɨɨmim, kalöp nɨbi bɨ rɨmnap halö yɨp lau adö aulö, yad ud kamɨɨ yunam, a göm, abad mɨdöp. God nɨpe mam mɨdmagö hon Pol nɨp gasɨ aij ñö nɨɨöl gɨ, kalöp köp kalɨ kliɨ rɨköm, manö aɨɨ anɨbu rö haga. *

¹⁶ Pol manö nɨpe kalɨ kliɨ rɨka u, köp nɨpe rɨka gau magöɨhalö manö aɨɨ anɨbu nöp mɨdöp. Pol köp nɨpe gau manö uɨham nɨɨeb rö rɨmnap halö hagö me, nɨbi bɨ God Manö nɨɨagöm, Kraiɨ nɨp cɨg aij gagpal gau, Pol manö uɨham nɨɨeb anɨbu nɨɨöm, ado göm manö piral adö u hagpal. God Manö bɨ rɨmnap kalɨ kliɨ rɨkla gau, kale u rö nöp manö anɨbu nɨɨöm, ado göm manö piral adö u hagpal. Anɨg gɨlö, God manö kub hagnab ñɨn u adan kale kamɨɨ arep ap mɨdagnab.

¹⁷ Pen nɨbi bɨ aij yad gau. Kale manö anɨbi hadö nɨɨbim u me, nɨɨ aij gɨmim. Kale uri Kraiɨ nɨp cɨg aij gɨmim mɨdpim. Pen nɨbi bɨ rɨmnap apöm, manö piral haglö, kale u rö nöp gasɨ naij nɨɨmim, kale gɨ naij gɨpal rö gɨmim, ap lug pakmim rö löp. *

* **3:13:** Ais 65:17; 66:22; Rep 21:1,27
Mak 13:33; 1Ko 10:12

* **3:15:** Ro 2:4

* **3:17:**

¹⁸ Pen Bî Kub hon Jisas Krais hanîp ud kamîñ yuöp u, nîpe nîbi bî mög nîñöm ud aij göp u nîñbim rö, Jisas Krais nîp nîñ aij yabîñ gun, a gîmim, gasî anîbu nîñöl gî mîdpe arnîm. Bî Kub hon hib nîpe u pör nöp pör nöp hagno adö arnîm! Anîb unbö rö aij.

Manö Kamɨŋ
The New Testament in the Kobon Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kobon long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kobon

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-01-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Mar 2025 from source files dated 31 Aug 2023

3850151d-322e-5e07-a069-b89a616a091d